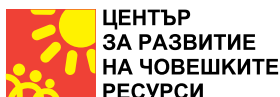

Брой 7, 2010 година

ИНФОБЮЛЕТИН

ИНФОРМАЦИОННО ИЗДАНИЕ

Фестивал на българското образование

На 22, 23 и 24 април 2010 г. в Националния дворец на културата в София се проведе ежегодният Фестивал на българското образование. Той се организира за пети пореден път, като тази година Центърът за развитие на човешките ресурси беше съорганизатор на събитието и координираше работата на панаирна зона „Проекти“. Мотото на зоната бе: „Институции в подкрепа на образованието“, като главната цел бе представянето на значими държавни институции и неправителствени организации, които отпускат финансиране за образователните институции в България. От друга страна, като резултат от тяхната работа, бяха поканени и взеха участие образователни организации, които работят качествено по европейски и национални проекти.

По време на събитието в специално обособено семинарно пространство бяха представени европейските образователни програми - Програма „Учене през целия живот“ и Програма „Младежта в действие“, както и успешни европейски и национални проекти.

Центърът за развитие на човешките ресурси представи следните участващи институции:

- Център за развитие на човешките ресурси
- Национален център за информация и документация
- Национален център „Европейски младежки програми и инициативи“, Национална програма за младежки дейности 2008-2010 г., Национална програма „Младежки информационни-консултантски центрове“
- Национален център „Европейски младежки програми и инициативи“, Програма „Младежта в действие 2007-2013“
- Дирекция „Висше образование“, Министерство на образованието, младежта и науката
- Посолство на Япония в Република България
- 2 СОУ „Акад. Емилиян Станев“, София
- 144 СОУ „Народни будители“, София
- 138 СОУ „Проф. В. Златарски“, София
- Частно СОУ по изкуства и чужди езици „АРТИС“
- 44 СОУ „Неофит Бозвели“, София
- 26 СОУ „Йордан Йовков“, София
- 125 СОУ „Проф. Боян Пенев“ с изучаване на чужди езици, София
- 31 СУЧЕМ „Иван Вазов“, София
- Университет за национално и световно стопанство
- Нов български университет

Център за развитие на човешките ресурси

1000 София | ул. Граф Игнатиев 15, ет. 3 | тел. (+359 2) 915 50 10 | факс: (+359 2) 915 50 49 | hrdc@hrdc.bg, www.hrdc.bg

Приемно време на Център за развитие на човешките ресурси: вторник и четвъртък от 14.00 ч. до 17.00 ч.

Адам (Adam) – европейска база данни за проекти по секторна програма „Леонардо да Винчи“
<http://www.adam-europe.eu/adam/homepageView.htm>

Eve – база данни за проекти по европейските образователни програми: „Учене през целия живот“, „Култура“ и „Спорт“
<http://ec.europa.eu/eve>

EST – европейска база данни за проекти по дейност „Партньорства“ на секторните програми: „Коменски“, „Леонардо да Винчи“ и „Грюндвиг“
www.europeansharedtreasure.eu

Евридика (Eurydice) – европейска мрежа, която предоставя информация за актуални развития в образователните системи на европейските страни
http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/index_en.php

Рефернет (ReferNet) – европейска информационна мрежа, предоставяща информация за системите за професионално образование и обучение на 29 европейски страни
<http://www.cedefop.europa.eu/EN/about-cedefop/networks/refernet>

Център за развитие на човешките ресурси е сертифициран по стандарт ISO 9001:2008

Пети международен детски театрален фестивал за деца

от 3 до 8 години
по приказки
на класиците
Братя Грим

**Организиран от Община Шумен по инициатива
на ЦДГ №25 „Братя Грим“ на 25 и 26 март 2010 г.**

Вече цяло десетилетие, всяка четна година в последната седмица на месец март учители и деца се включват в този фестивал. Събитието винаги е съпътствано и с научно-практически форум, чрез който учителите обменят идеи и добри практики.

През 2010 година на 25 март се проведе **Международна кръгла маса „Приказките в помощ на учителя“**. Едновременно с това бе открита и изложба от големи, ръчно изработени книги по приказки на класиците. Идеята за тази изложба е на Елеонора Лилова от 2 СОУ „Академик Емилиян Станев“ в София и е продължение на успешен проект за Многостранно партньорство по програма „Коменски“ – *Европейски големи книги с приказки и легенди*.

Регионалната библиотека „Стилиян Чилингиев“ в Шумен бе домакин на изложбата, на която бяха представени повече от 25 ръчно изработени големи книги, които съпътстват и съпровождат учебния процес при най-малките.

29 март 2010

В рамките на кръглата маса бе представен и краткосрочен проект по европейската образователна инициатива - дейност e-Twinning. Идеята на проекта е в рамките на един месец деца и ученици от всички възрасти да се включат с електронен продукт по приказки на европейски класици и така виртуално да участват във фестивала. По този начин те показват, че за приказките възраст няма, че приказките са универсалният език за размяна на послания между народите. Самият фестивал е уникален по своя характер по няколко причини. Първо – той е единственият от и за деца от предучилищна възраст, второ – чрез записите на всички участвали постановки, разпространени до всички участвали учебно-възпитателни заведения, фестивалът продължава дълго след като бъде закрит. Трето – той дава невероятна възможност на децата да изявят своите креативност и талант точно пред свои връстници, което прави техния успех още по-значим.

Силата на детското творчество се проявява винаги на това традиционно културно събитие и в още едно направление – в традиционна изложба от детски рисунки. Пред вратите на трите зали, в които децата на Шумен представяха пиеси, имаше изложби от детски рисунки по приказки от 7 европейски държави.

„Ние сме щастливи, че фестивалът, който през 2002 г. стартира като национален с участници от 8 български града и шест шуменски детски градини, вече второ издание е международен и със значително по-широко национално и европейско участие - каза кметът на Община Шу-

мен г-н Красимир Костов, под чийто патронаж се провежда фестивалът.

- Тази година отново обновяваме и развиваме идеята на този истински културен празник, като освен театрални постановки по приказки на класиците, публиката има възможност да види и изложба от големи книги, изработени от децата и техните учители по приказки на класиците. Освен това предвид разликите в различните педагогически системи на европейските страни и интереса от начални училища от нашия континент, от тази година фестивалът показва с една година възрастната граница за участие. В контекста на европейските политики включваме и дейности, свързани с проекти по секторна програма „Коменски“ на европейската образователна Програма „Учене през целия живот“. Ученици от различни страни изработиха декори и картини за изложба. Всичко това показва желанието ни фестивалът да живее и да се развива, за да бъде в полза на учители и деца. Ние вярваме, че чрез него популяризираме детското изкуство и талант, българската и в частност шуменската педагогическа и културна традиция. От Шумен е започнала България, тук са били първото театрално представление и първият оркестър. Предучилищното ни възпитание има 120-годишна история и всичко това личи по ентузиазма на нашите учители да направят най-доброто за децата ни и да покажат едно талантливо лице пред колегите си от страната и чужбина“.

Кръглата масата “Приказките на класиците в помощ на учителя”, изложбите от големи книги и рисунки, театралните постановки са мост към бъдещите сътрудничества и по-добра подготовка на нашите деца за училище и живота чрез неизчерпаемия извор на житейска мъдрост - приказките. Организаторите се надяват, че участниците са извлекли максимум полза и идеи за своята работа, които може би ще видим споделени и на следващия фестивал.

„В това издание се опитахме да покажем също как европейските образователни програми могат да бъдат вpletени във всяка инициатива – каза директорът на ЦДГ 25 „Братя

Грим“ Евгения Цветанова. – Видяхме реално присъствие и дейност по проект за многостранно училищно партньорство по програма „Коменски“ (“Да бъдем млади архитекти и артисти”; с участието на 6 партньорски държави); продължена идея от проект „Коменски“; международно участие вследствие на учебна визита (от Испания и Латвия); приятели от e-Twinning от осем страни; участие чрез асистент по програма „Коменски“ от Италия и приятели от страната, работещи също по европейски проекти. Това показва – убедена е Евгения Цветанова - че вече сме създали не само национална, но и европейска образователна общност.“

Учители, в чиито ръце е бъдещето

Работата по eTwinning в Целодневната детска градина „Юнско въстание”, Плевен

За нас всичко започна с провеждането на 12 октомври 2009 г. на **Ден на eTwinning на тема: „eTwinning – сбъднати европейски партньорства”** в рамките на традиционните прояви за отбелязване на eTwinning през октомври в цяла Европа. Инициатор беше един от eTwinning посланиците за България, г-жа Теодора Вълва. Организатор на събитието бе Националното звено за координация по eTwinning към *Центъра за развитие на човешките ресурси* съвместно с Гимназията с преподаване на чужди езици – Плевен; РИО на МОМН, Плевен; ЦДГ „Юнско въстание” Плевен; ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий”, Педагогическият колеж – Плевен и Регионалната библиотека „Хр. Смирненски”, Плевен.

В рамките на традиционната седмица на eTwinning, на вниманието на всички директори на детски градини от региона беше представена работата по проекти eTwinning на Гимназията с преподаване на чужди езици – Плевен. Бяха демонстрирани възможностите на портала eTwinning за електронно сътрудничество. Акцент бе поставен върху лесната достъпност и почти неограничените възможности, които порталът дава за работа, обмен на идеи и опит и разработване на теми и проекти чрез ИКТ.

ЦДГ „Юнско въстание” бе домакин на събитието в Плевен. Гост на конференцията беше г-н Николай Чеботарев от Националното звено за

координация по eTwinning. Присъстваха представители на местните радиа и телевизии. Събитието беше широко отразено в пресата.

Още при подготовката и предварителните разговори с г-жа Вълва добихме представа за неограничените възможности за контакти и сътрудничество чрез портала. По време на конференцията представите ни се конкретизираха и изясниха, научихме се как става регистрацията, търсенето на общи интереси за проекти, намирането на чуждестранни партньори и съмишленици. Участниците получиха рекламни и образователни материали, постери и дискове от ЦРЧР.

Директорът и учителите се въодушевиха от идеята за сътрудничество без граници, от идеята да споделяме и да бъдем чути, от възможностите да научаваме и усвояваме опита на хора с различна култура, нагласи и начин на мислене. Всички осъзнахме, че за нас това е пътят, по който през 2007 искахме да тръгнем при присъединяването ни към ЕС, отвореният прозорец към Европа и шансът да научим децата си да живеят по европейски.

Преподаватели от ЦДГ взеха участие в организационите от eTwinning посланика г-жа Вълва инфо-дни през октомври, по време на които много колеги от общината се регистрираха в eTwinning портала и започнаха работа.

Последва присъединяването ни като партньор в eTwinning проекта

“Look&Cook”. Тук децата играха и „готвиха” различни ястия, които да покажат на чуждестранните си приятели. Даваха идеи, надпреварваха се и се забавляваха с пясъчните си гозби. За тях всичко бе истинско, вълнуващо и като някаква приказка, в която всичко бе възможно. Ние им разказвахме за страните-партньори, заедно търсихме снимки, изгледи и книги с приказки от библиотеката в детската градина, от които да научим повече.

Родителите, слушайки разказите на децата си, също проявиха интерес към темата. Разменяхме информация, споделяхме линкове и Интернет адреси. Даваха се предложения и идеи за по-нататъшна съвместна работа.

И ако е имало капка недоверие или скептицизъм, то те напълно изчезнаха когато „дойдоха гостите”. През март 2010 имахме посещение на колеги от Румъния, Италия и Полша, които бяха на Втора среща по проект „Коменски” The Happy S.C.I.E.N.C.E. на Гимназията с преподаване на чужди езици – Плевен. Повод за това бяха учителите от Орадя, които са представители на детска градина. Идеята на координатора от българска страна г-жа Вълва беше да се осъществят контакти между детската градина от Плевен и подобна институция. Тогава децата се убедиха, „че всичко е наистина”. Те можеха да видят и „разговарят с чужденците”. Да им покажат рисунките, играчките, любимите си дървета и всичко, кое-

Директорът и учителите се въодушевиха от идеята за сътрудничество без граници, от идеята да споделяме и да бъдем чути, от възможностите да научаваме и да усвояваме опита на хора с различна култура, нагласи и начин на мислене. Всички осъзнахме, че за нас това е пътят, по който през 2007 искахме да тръгнем при присъединяването ни към ЕС, отвореният прозорец към Европа и шансът да научим децата си да живеят по европейски

то обичат в детската градина. Всички гости се наслаждаваха на пресъздадените български празници Лазарица и Цветница, които малчуганите представиха. Звучаха автентични български песни и хора. Гостите се потопиха в атмосферата на българските национални традиции, запознаха се със символиката на обредите и обичаите и аплодираха представлението. Малчуганите получиха подаръци и бонбони от своите приятели зад граница. Освен веселието, беше продължена и работата по проекта. Бяха представени продуктите - Дървото на желанията, Пирамидата на здравословното хранене, Книгата на щастливите желания (книжки с авторски детски рисунки за всеки празник и свързаните с него желания на децата). Бяха представени и изработените постери - „Светът около мен“, „Искам да ми е чисто, защото...“, „В първи клас“.

На срещата присъстваха г-жа Маруся Додова, гл. експерт в направление „Предучилищно възпитание“ в РИО на МОМН в Плевен и г-жа Мариета Георгиева, гл. експерт в отдел „Образование“ в Община Плевен.

След концерта, директорката на ЦДГ „Юнско въстание“ Румяна Кирилова покани гостите на дискусия, по време на която бяха представени системите на предучилищно възпитание, оценяване, финансиране в четирите партньорски институции. На срещата бяха очертани и тенденциите за бъдещото сътрудничество.

Изработихме постери на тема: „Дървото на желанията“, които могат

да се сравнят единствено с коледна картичка или с писмо до Дядо Коледа. Така децата откриха отново магията на отворения свят. Последва участие в Европейския професионален семинар по eTwinning на учителка от ЦДГ 2 в гр. Орадя, Румъния, което донесе още идеи за съвместна работа.

Петият рожден ден на Виртуалната класна стая на Европа в Плевен бе отпразнуван по различни начини. Малчуганите от ЦДГ „Юнско въстание“ също се включиха в тържествата. Те надуха цветни балони, които използваха за основа, върху която поставиха своите ръчички - символ на приятелството с техните партньори в Европа. На 5 май дворът на детската градина грейна в сини и жълти слънца, а в 12 ч. децата пуснаха своите балони и така бяха заедно с връстниците си от цяла Европа. Бяха направени снимки, а най-сполучливите участваха в една от инициативите на българското НЗК по eTwinning към ЦРЧР: „Снимката с най-много eTwinning настроение“.

През месец август имахме участие в Европейския професионален семинар по eTwinning във Вилнюс, Литва на друг преподавател от детската градина, което донесе идеи, възможности и връзки с колегите от страните участнички за стартиране на нови проекти.

Водени от интересите и желанията на децата ни ще търсим контакти и взаимодействие за проекти по следните теми:

1. Възпитаване на ранно екологосъобразно поведение на децата от 3- до 7-годишна възраст. Въвеждане

на система за разделно събиране на отпадъците в детската градина.

2. Работа в Библиотеката на детската градина (единствена в България, иновативен проект) – начин за въвеждане на родителите и обществеността в ежедневието на децата в детската градина, възпитаване на ранен интерес към книгите като един от източниците на информация, както и за осъществяване на личностни взаимодействия: учител – дете – родител.

Ние отскоро работим в портала eTwinning, но имаме много желание, очаквания и ентузиазъм. Имаме идеи и колеги, мотивирани да работят в сътрудничество със свои европейски колеги. Вярваме, че в процеса на работа ще възникват нови възможности за контакти и проекти. Убедени сме, че това е един от начините България да бъде уважавана европейска страна, като възпитаваме децата ѝ в утвърдени национални и европейски ценности. Това е нашето призвание като учители, в чиито ръце е бъдещето.

Връзки към публикации в печата:

www.posredniknews.com/site/index.php?option=com_content&view=article&id=6424:2010-03-26-10-32-22&catid=65:2009-04-22-12-51-49&Itemid=324

www.posredniknews.com/site/index.php?option=com_content&view=article&id=1912:-etwinning---&catid=65:2009-04-22-12-51-49&Itemid=324

www.posredniknews.com/site/index.php?option=com_content&view=article&id=2078:-etwinning&catid=65:2009-04-22-12-51-49&Itemid=324

<http://gpche-pl.com/Projekti/Vulova/eTwinning/5-years-etwinning.pdf>

5 години дейност eTwinning в Европа

Брой 7, 2010 година

Отбелязвайки петия юбилей на дейността eTwinning, Годишната конференция в Севиля беше наистина специална. Участваха рекорден брой държави, представени от близо 500 делегати от 32 страни. Болшинството от участниците бяха eTwinning учители, но също така имаше и представители на Европейската комисия, Централното звено за координация на eTwinning (ЦЗК), както и представители на всички Национални звена за координация (НЗК).

През първия ден участниците в конференцията бяха приветствани от много представители на европейски и национални институции, включително Одил Куинтин, Генерален директор на Дирекция „Образование и култура“ на Европейската комисия, както и Анхел Габилондо Пугьол, министър на образованието на Испания. Ключовият говорител в този ден бе Стивън Хепел, експерт в областта на образованието и медиите, който коментира бързо променящата се реалност на 21-ви век и как ние трябва да променяме начина, по който преподаваме в тази постоянно изменяща се околна среда.

Акцентът на първия ден бе церемонията по награждането на победителите и техните подгласници в Годишните eTwinning награди 2010. От над 350 проекта с европейски Знак за качество наградените проекти бяха наистина открояващи се по качество и резултати.

За първи път от началото на дейността български учител стана победител в Европейските награди!

Госпожа **Нели Вичева**, учител във Варненската търговска гимназия „Г. С. Раковски“ спечели първа награда в категория 12-15 годишна възраст за своя проект **„50 лесни неща, които можем да направим, за да спасим Земята“**. Проектът е реализиран с партньори от Испания и Германия.

Коментарът на журито за проекта е:

„Този проект е успял да превърне една потискаща и сложна тема във вдъхновяващо търсене и изследване на околната среда. Учителите и учениците от различните страни действително са работили заедно и са създали прекрасно електронно списание и видеоматериали, които могат да се използват като учебен материал. Този проект може да послужи като добър модел за всеки eTwinning проект.“

Националното звено за координация по eTwinning поздравява госпожа Вичева и се надява българските учители да продължат и в бъдеще да се доказват на европейско ниво.

Europass добива все по-голяма популярност

**Равносметка за дейността
на Националния Europass център през 2009 г.**

Официалната статистика на Европейската комисия за използването на Europass автобиография и Europass езиков паспорт отчита все по-голямата активност от страна на българските граждани, които използват формата на Europass за представяне на своите компетенции при кандидатстване за работа или продължаване на образованието.

Статистиката отчита, че за 2009 година страницата на Europass е била посетена 149 827 пъти от български потребители. Документът Europass автобиография е свален 250 553 пъти на български език, докато 37 488 потребители са предпочели да попълнят своите автобиографии онлайн. Броят на онлайн попълнени Europass езикови паспорти е 1140.

По показателя брой уникални посещения Европейската комисия отчита покачване от 25% спрямо 2008 г., докато броят свалени документи бележи покачване от 38% спрямо същата година. Очаква се онлайн активността през 2010 г. да отбележи нов годишен ръст и да утвърди постоянно нарастващия брой потребители.

Източник:

<http://europass.cedefop.europa.eu/europass/home/hornav/Statistics.csp>

Month	Visits
January	9,504
February	9,326
March	11,191
April	12,702
May	10,539
June	12,948
July	12,761
August	12,309
September	13,467
October	20,631
November	14,483
December	9,757
Total	149,827

Visits from Bulgaria during 2009

Нуждаете се от професионално ориентиране?

Влезте в информационния образователен портал

PLOTEUS (Portal on Learning Opportunities Throughout the European Space)

Там ще намерете информация за:

- Европейските образователните системи;
- Възможностите за обмен;
- Контакти на различни институции;
- Култура и начин на живот в европейските страни.

Предоставената в PLOTEUS информация се актуализира постоянно от членовете на мрежата **Euroguidance** – **65 контактни точки** в различни европейски страни.

Euroguidance център България осигурява необходимата информация в портала **PLOTEUS**:

- За възможностите за образование и обучение в България;
- Представя българския опит в образованието, обучението и кариерното консултиране в европейската мрежа от Euroguidance центрове;
- Предоставя информация за европейските практики в кариерното консултиране, образование и обучение сред заинтересованите участници в България.

Посетете **ploteus.net**

**С ploteus ние сме
част от цялото.
Станете част от цялото.**

Физиката като част от човешката култура

Разглеждането на образователния процес от гледна точка на историята на науката, философията, когнитивните теории, педагогиката и други е предмет на много изследвания, описани в различни дейности и публикации.

Опитът в продължение на години показва, че физиката може да бъде привлекателна за младите хора, ако в обучението се отчита отражението на взаимните връзки между посочените области и се използват верните подходи и учебно съдържание.

Един от подходите това да бъде направено е историческият подход в обучението. Той позволява учениците постепенно да възприемат физиката като част от човешката култура, да се очертае пред тях взаимната връзка между природонаучните и хуманитарните области на човешкото познание в исторически план, което от своя страна да преодолее фрагментарността в обучението им.

В настоящата статия са представени дейности и практически опит, свързани с използването на историческия подход в обучението по физика, допринесъл за издигане мотивацията у учениците и разширяване на тяхната обща култура.

Кои са условията за успешното използване на историческия подход?

Историческият подход има място не само в урочната работа, но и в извънкласната дейност.

В уроците по физика историческият подход се използва, когато пред учениците се представят фундаментални експерименти и теории, например опитите на Ойерстед, Фарадей, принципите на механиката, електродинамиката и др.

В извънкласните дейности по физика той също се използва (вечери на физиката, беседи, лекции и др.). Оказва се, че ефектът от използването му не е така голям, ако тези дейности са епизодични и не са системни. Ефектът е много по-осезаем, ако формите на работа са част от дадена система, програма или проектна работа, което създава условия той да бъде използван целенасочено за дълъг период от време.

Доказателство за това е успешното реализиране на междучилищния проект по програма „Коменски“ - „Мозайка от наука и култура“, в който основно бе използван историческият подход. Проектът бе осъществен в периода 2005-2008 г., участваха ученици и учители от България, Италия, Испания, Норвегия, Полша и Португалия.

Основната цел на проекта беше в продължение на три години пред учениците да се представи създаването и развитието на природните науки и в частност физиката, взаимната връзка и влияние между природните науки и изкуството, историята и културата като цяло, възникването на новите технологии и устройства.

Друга цел на проекта беше да се развие мотивацията на учениците, чрез работа в нова среда (посещение на чужди страни, забележителности, контакти с връстници от други европейски страни, съвместно разработване на минипроекти и др.), да се развие тяхното въображение, творчество и самоуважение.

Мястото на историята, на природните науки и физиката в училищния проект по програма „Коменски“ - „Мозайка от наука и култура“, 2005-2008 г.

Целите на проекта бяха:

- Да се изследва тясната връзка между културата, природните науки и историята и тяхното взаимно влияние една върху друга.
- Да бъде проследена еволюцията на науката и културата, като се започне от Античността и се стигне до днес. Фокус върху живота, творчеството и изследванията на трима велики учени от три различни епохи – Античност, Ренесанс и Съвременност. През първата година от проекта работата да бъде посветена главно на Архимед, през втората - на Коперник, а през третата - на Айнщайн.
- Изследване кои са учените, допринесли за развитието и популяризирането на науката в национален и международен мащаб за всеки от посочените периоди.
- Да се свърже изследването на творчеството на посочените учени с изучаването на тяхната епоха и така да бъде направено историческо и културно представяне на всяка страна.
- Да се изследват и наблюдават природни явления, протичащи на различните географски места - изгревът и залезът на Слънцето, слънчевото затъмнение (2006 г.), измерване на метеорологичните индекси (температура, налягане, влажност на въздуха и др.), да се повтори опитът на Ератостен по сравняване дължината на сянката на обектите, намиращи се в различните географски точки.
- Да се насочи вниманието върху връзката между теория и практика, учениците да познаят и овладеят научни подходи.

Принос към личностното развитие на учениците:

- разширяване на общата култура и познания на учениците; провокиране на интереса към книгите и литературата, историята и изкуството, науката и природата;
- познаване и възприемане на общочовешките стойности и ценности; изграждане на самочувствие на европейски граждани и на разбирането, че обединяването между хората може да се осъществи на основата на познание на тяхната история, наука и култура;
- създаване на крайни продукти.

Деятности

- Представяне на историята и културата на всяка една от участващите страни. Посещение на културно-исторически и природни забележителности - музеи (Градът на науката и изкуството - Валенсия; Природни паркове в Полша и Норвегия; Природен парк „Шуменско плато“, България; псевдо-вулканите в Макабуле, Сицилия и др).
- Представяне на учени в национален мащаб, допринесли за развитието на науката и нейното популяризиране. За България - Йоан Екзарх и Петър Берон; за Испания - Херонимо Муньос.
- Изучаване творчеството на Архимед, Коперник и Леонардо да Винчи, посещение на местата, където те са живели и работили (Архимед - Сиракуза, Италия; Коперник - Торун и Олшин, Полша).
- Провеждане на конкурси за лого на проекта и модел на слънчев часовник.
- Направа на различни уреди - астрономически (секстант, квадрант, слънчев часовник, компас) и физически (спектрометър, барометър и др). Извършване на наблюдения и експерименти с тях.
- Извършване на опита на Ератостен, наблюдаване на небесните обекти и посещение на астрономически центрове и обсерватории.
- Сравняване на метеорологичните индекси за всички страни от проекта.
- Сравняване на химичните и физични показатели на водата от водни басейни в Италия, Норвегия и Полша.
- Театрално представяне, посветено на творчеството на Архимед - „Магията на вечната спирала“ (www.theeternalspiral.ubb.cc), представено на Националния фестивал „Науките на сцената“ 2006 г., номинирано за участие в Европейския фестивал „Науките на сцената“ 2007 г. в Гренобъл.
- Проучване на идеите на Жул Верн и тяхното реализиране в съвременния свят.

Изучаване творчеството на Архимед

Работата по проекта започна с изучаване възникването на науката в древните Вавилон, Египет, Китай и Индия, появата на естествената философия, като вниманието най-вече бе насочено към елинистичния период и свързаните с него начало на физиката и развитие на механиката.

Древногръцките философи Талес Милетски, Хераклит, Сократ създават понятия и идеи, които стават основа на фундаменталните природни науки.

Плеяда блестящи математици от тази епоха като Питагор, Диофант, Евклид, Аристарх, Архимед създават основата на аритметиката, геометрията, алгебрата и тригонометрията.

Архимед е един от най-известните представители на тази плеяда личности, обединяващ в себе си силата на логическото мислене и богатото въображение.

Учениците, работещи по проекта, коментираха основни понятия като елинизъм (синтезът между гръцката и източната наука и култура) и свързаното с него име на Александър Македонски.

По съдържание тази епоха се свързва с разпространението на гръцкия език и култура върху завоювани от Александър Македонски територии. Владетелят създава петнадесет града Александрия, но един от тях, западно от Кайро, става център. В Александрия се създава най-голямата библиотека в древността. Основан е музей, където работят много учени. Създадени са Астрономическа обсерватория, Зоологическа и Ботаническа градина. Осъществени са редица научни постижения, развиват се литературата, философията, изкуството. В Александрия през 3-ти век работят Архимед и Евклид Птоломей.

Александрия остава интелектуален център на света в продължение на три века до завземането му от римляните.

Свързаните с римляните технологии и устройства се основават на изобретенията на великите александрийски ин-

женери. Техните имена Ктезбий, Херон, Витрувий и Филон не са били така известни като имената на Евклид и Архимед, но изобретенията им дават тласък както на създаването на нови устройства, така и на развитието на механиката.

Най-забележителното изобретение е устройството за обратна връзка. Благодарение на него александрийските инженери изобретяват всички видове клапани и други регулатори за нивото на течността. Най-важната машина, в която се използва обратна връзка, е водният часовник. Всички тези изобретения са допринесли не само за развитието на механиката, но и за развитието на изкуството, театъра, поезията и архитектурата и са формирали културния облик на тази епоха.

Работата по изучаването на тази епоха приключи с обобщаване на направените проучвания в следните книги:

1. Книга с изобретения на видни представители на Александрийската школа – Ктезбий (воден часовник, воден орган, водна помпа), Херон (сифон, реактивен двигател), Хипарх (звезден каталог), Архимед (винт). В книгата бяха включени също и разработки на наши ученици, отнасящи се до развитието на тези изобретения в наши дни, а така също и разпространителите на знанията от Александрийската школа. За България – Йоан Екзарх. Включиха се и знаменитите им опити, които учениците повториха – опита на Ератостен, опитите на Архимед като астроном.

2. Книга с дидактически материали със събраните експерименти, извършени от всички страни, относно основните трудове на Архимед – върху равновесието на телата, върху плаващите тела.

3. Книга за някои от трудовете на Архимед и отражението им върху съвременността - стабилност на морските съдове; история на летенето - балони, дирижабли, хеликоптери; спиралата на живота; Архимед, математиката и числото „Пи“.

4. Книга с дидактически материали върху принципа на Архимед.

Изучаване творчеството на Коперник и Леонардо да Винчи

По аналогичен начин през първата година бе изучена епохата, през която е живял Коперник, неговото творчество и същността на Хелиоцентричната система, както и влиянието ѝ върху развитието на астрономията и светогледа на хората. Работата приключи с изготвяне на презентации и дидактически материали.

Изучено бе творчеството и на друг виден представител на тази епоха – Леонардо да Винчи. Следвайки целите на проекта за развитие на творчеството и фантазията на учениците бе проведен конкурс „Къщата на Леонардо – един посъвременен поглед“.

Изучаване на творчеството на Айнщайн

Работата по проекта през третата година беше посветена на Айнщайн и съвременността.

Бяха направени много презентации върху живота, изграждането на Айнщайн като личност, идеите и значението на трудовете му за съвременната наука и технологии.

Бяха подготвени две театрални представления от ученици, съответно в Испания и в България, посветени на живота, творчеството и историческата обстановка, в която ученият е живял и творил. В университета във Валенсия пред учениците беше изнесена лекция върху неговите трудове.

Работата завърши с разработването на темите:

- „Архимед – Коперник – Айнщайн“,
- „История на науката и новите технологии – Джон Атанасов“,
- „История на науката и навигационни уреди“.

Отражение на проекта върху учениците

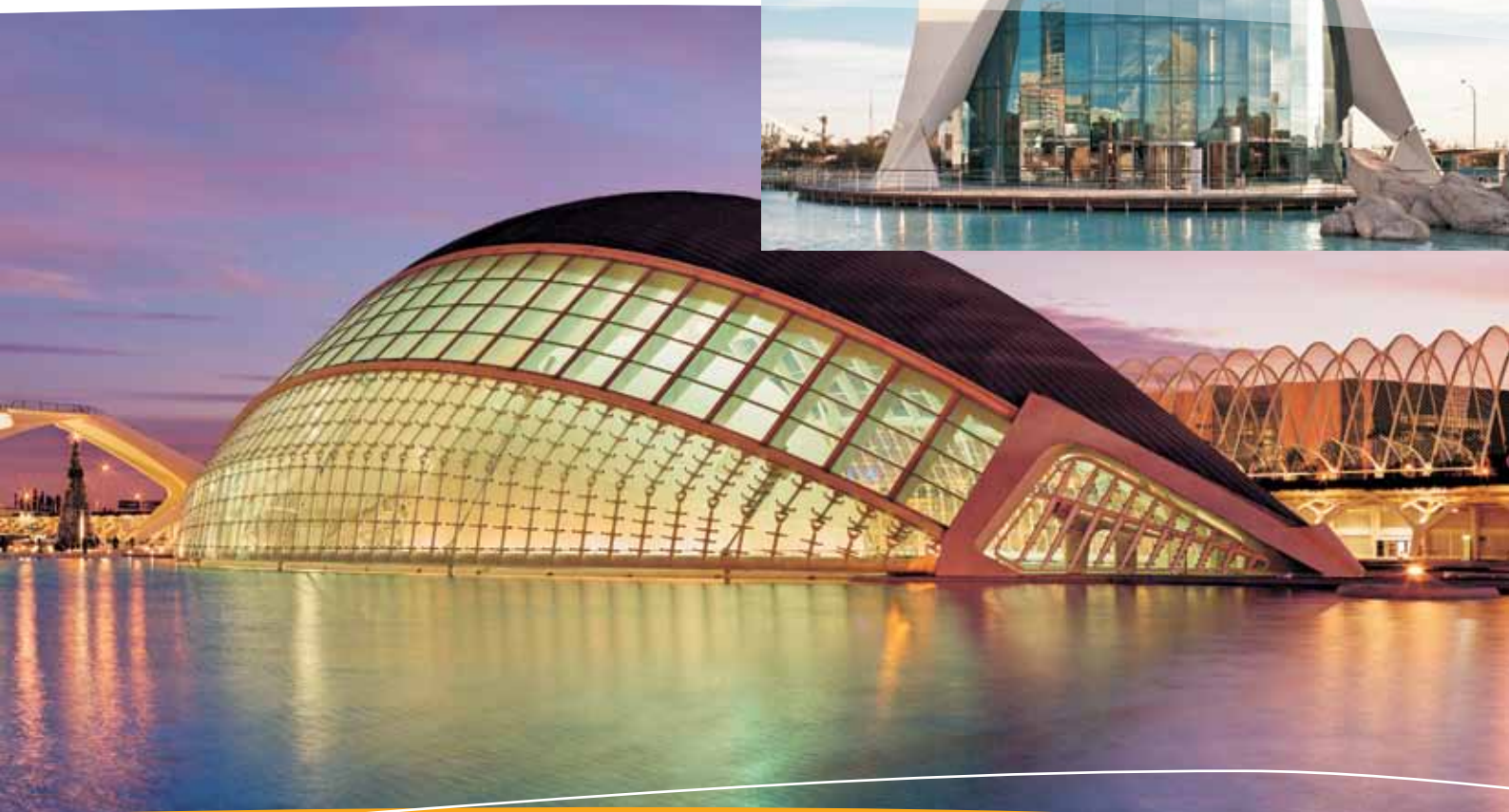
В края на проектната работа направихме опит да открием общото в подхода към изучаването на природните явления от страна на тримата учени и доколко всеки следващ е заимствал от тях и развивал идеи и познания от предходния. Така естествено стигнахме до извода, че съществуват подходи и методи, които са общи за всяко изследване, което допринесе за запознаването и овладяването на научни методи и подходи от учениците.

Проектът силно повиши мотивацията за работа на учениците, разшири общата им култура и им създаде самочувствие на европейски граждани.

Проектът беше представен на Информационните дни на програма „Коменски“ през 2008 г. в Шумен като пример за качествена работа по европейски образователни проекти.

Като доказателство за успешната ни работа по проекта са наградите, които той получи - Знак за качество в категорията „За високо качество на крайните продукти и практическата им приложимост в учебния процес“ през 2009 г. от Центъра за развитие на човешките ресурси, България, и номинация между 50-те най-добри разработки в Европейското състезание eLearning Awards 2009.

Силвина Симеонова
ПМГ „Начо Попович“ - гр. Шумен

Популяризиране на ученето през целия живот в България

ЦЕНТЪР
ЗА РАЗВИТИЕ
НА ЧОВЕШКИТЕ
РЕСУРСИ

Фондация
на бизнеса
за образованието

Фондация на бизнеса за образованието и Центърът за развитие на човешките ресурси стартират проект за популяризиране на разнообразието от възможности, ползите и удоволствието от ученето за хората от всички възрасти в България. Проект „Joy & Learn“ (Празнувай & Учи) е финансиран от Европейската комисия в рамките на програма KA1 - Европейско сътрудничество в образованието и обучението. Инициативата е с продължителност една година и включва две мащабни дейности:

- **Създаване на онлайн календар на ученето** – уебсайт с актуална информация за различни курсове, семинари, обучения, дни на отворени врати, конференции, уъркшопове и всякакви други форми на учене, предлагани в 5 града - София, Пловдив, Варна, Велико Търново и Русе. По този начин сайтът ще свързва онлайн хората, които търсят информация за разнообразни, атрактивни, неформални курсове и събития и организациите, които ги организират. Посетителите ще могат да търсят в аванс и да виждат за всеки ден актуално меню на различните възможности за учене: езикови курсове, спортни дейности, занимания по изкуства, уъркшопове по занаяти, семинари по лично или кариерно развитие, онлайн курсове за творческо писане, фотография за възрастни, дни на отворените врати в музеи, дискусии и конференции, обучение на открито за екипи и т.н.

- **Празници на ученето, които да направят ученето по-близко и атрактивно за хората от всички възрасти.** Празниците ще се проведат през есента на 2010 г. в 5 града - София, Пловдив, Варна, Велико Търново и Русе. За разлика от всички събития, които се провеждат традиционно на закрито, празниците ще бъдат провеждани на обществени места, максимално достъпни за по-голям брой хора. По приятен, достъпен и нестандартен начин гостите ще могат да изживеят вълнението и радостта от ученето и да се запознаят с разнообразните форми и възможности за учене в техния град. Празниците ще бъдат придружени от активна информационна кампания по места.

Проектът е насочен към три групи:

- **Българските граждани от всички възрасти** ще могат да получават информация за различни възможности за учене и да увеличават своите познания и умения чрез разнообразни дейности;

- **Всички организации, които предлагат възможности за учене** ще получат възможност безплатно да популяризират своите дейности – курсове, семинари, обучения, обучителни прояви, събития и всякакви нетрадиционни образователни активности – сред тези, към които са насочени, от една страна чрез онлайн календара на ученето, а от друга – като участници в празниците на ученето;

- **Институциите в областта на образованието и ученето през целия живот** ще могат да „преведат“ понятията за формално и неформално обучение на достъпен, практически, ясен език и да направят ползите от обучението видими за всички граждани.

С цел да гарантира устойчивостта на тези инициативи, проектът създава стратегически партньорства. Национален координационен комитет включва институции и партньори, активно ангажирани в провеждане на политиките по учене през целия живот.

В петте града са сформирани местни координационни съвети, които да продължат и в бъдеще организирането и провеждането на празниците на ученето. Тези органи ще бъдат двигателя на проекта след неговото приключване през януари 2011, затова те са отворени за включването на активни публични, граждански и бизнес-организации, които подкрепят идеята, че знанието ще направи гражданите по-компетентни, активни и конкурентоспособни и ще подобри начина им на живот.